

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERËT PUBLIKË

Nr. 168/9 prot.

Tiranë, më 6.6.2023

Lënda: Parashtrime të Komisionerit Publik, në seancën gjyqësore të datës 12.6.2023, para trupit gjykues të Kolegjit të Posaçëm të Apelit, në çështjen ankim kundër vendimit nr. 629, datë 3.3.2023, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për subjektin e rivlerësimit, z. Besnik Cengu

Baza ligjore: Neni 179/b, pika 5 e Kushtetutës, neni C, pika 2, neni F, pika 2 e aneksit të Kushtetutës, neni 63 i ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”

Drejtuar: Kolegjit të Posaçëm të Apelit

Të nderuar anëtarë të trupit gjykues,

Në zbatim të nenit 55, pika 7 e ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në RSH”, pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, më datë 27.3.2023, është njoftuar vendimi nr. 629, datë 3.3.2023 i Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për subjektin e rivlerësimit, z. Besnik Cengu, i cili, me shumicë votash,¹ ka vendosur: *“Të deklarojë të përfunduar procesin e rivlerësimit kalimtar për z. Besnik Cengu, me funksion prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë, pa një vendim përfundimtar të çështjes, për shkak se objekti për të cilin ka nisur procedura është bërë i pamundur”*.

Ndaj këtij vendimi, bazuar në nenin B, pika 3, germa “c”, të aneksit të Kushtetutës dhe nenin 65, pika 2 e ligjit nr. 84/2016, pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, më datë 6.4.2023, është depozituar akti: “Rekomandim për paraqitje ankimi”², nënshkruar nga një komision prej tre vëzhguesish ndërkombëtarë të Operacionit Ndërkombëtar të Monitorimit.

Komisioneri Publik, në mbështetje të nenit C, pika 2, nenit F, pika 2, të aneksit të Kushtetutës dhe nenit 63, pika 1, e ligjit nr. 84/2016, në zbatim të Rekomandimit të ONM-së, datë 6.4.2023, brenda afatit ligjor 15-ditor nga njoftimi i vendimit, ka ushtruar të drejtën e ankimit, pasi ka vlerësuar se

¹ Z. *** ***, relator i trupit gjykues ka votuar “kundër”, duke dalë me mendim në pakicë.

² Akti nr.175/1 prot., datë 6.4.2023.

përfundimi i arritur nga Komisioni, për deklarimin të përfunduar të procesit të rivlerësimit kalimtar të z. Besnik Cengu, pa një vendim përfundimtar të çështjes, për shkak se objekti për të cilin ka nisur procedura është bërë i pamundur, është rrjedhojë e zbatimit të gabuar të dispozitave ligjore në fuqi, ndaj dhe ka shkaqe të mjaftueshme ligjore për t'ia paraqitur për shqyrtim, juridiksionit kontrollues dhe rivlerësues të Kolegjit.

I. Vlerësimi i Komisionerit Publik

1. Nga aktet në dosje të Komisionit rezultojnë këto rrethana ligjore dhe faktike:

1.1 Subjekti i rivlerësimit, z. Besnik Cengu, ka ushtruar detyrën e prokurorit në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë dhe i është nënshtruar procesit të rivlerësimit *ex officio*, në bazë të pikës 3 të nenit 179/b të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

1.2 Subjekti i rivlerësimit, z. Cengu, me kërkesën nr. *** prot., datë 12.12.2022, drejtuar Këshillit të Lartë të Prokurorisë (në vijim referuar si KLP), ka kërkuar miratimin e pensionit të parakohshëm dhe mbarimin e statusit të magjistratit, duke shpjeguar edhe arsyet e tij.

1.3 KLP, me vendimin nr. **, datë 30.1.2023, ndër të tjera, ka vendosur: *“(1) Miratimin e pensionit të parakohshëm për z. Besnik Cengu, prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë, Tiranë; (2) Mbarimin e statusit të magjistratit Besnik Cengu në datën 14.2.2023”*.

1.4 Gjykata Administrative e Apelit, me shkresën nr. *** prot., datë 27.2.2023, ka informuar Komisionin se z. Cengu, deri në këtë datë, nuk ka paraqitur ndonjë kërkesëpadi për kundërshtimin e vendimit nr. **, datë 30.1.2023, të KLP-së.

1.5 Sa më sipër, Komisioni, me vendimin nr. 629, datë 3.3.2023, bazuar në nenin 4, pika 6 e ligjit nr. 84/2016, në nenin 64, pika 1, germa “c” të ligjit nr. 96/2016, “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe në nenin 95 të Kodit të Procedurave Administrative, ka vendosur: *“Të deklarojë të përfunduar procesin e rivlerësimit kalimtar për z. Besnik Cengu, me funksion prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë, pa një vendim përfundimtar të çështjes, për shkak se objekti për të cilin ka nisur procedura është bërë i pamundur”*.

1.6 Komisioni, ndër të tjera, ka arsyetuar se: *“se pasoja e ardhur pas miratimit të pensionit të parakohshëm, i cili i paraprin pensionit të pleqërisë dhe njëkohësisht është i parashikuar ekzaktësisht si institut më vete në ligj, është e barasvlershme me pasojën që vjen nga dalja në pension pleqërie. Në të tilla kushte, ashtu sikurse dalja në pension pleqërie nuk bashkëshoqërohet me ndalimin e parashikuar në pikën 2, të nenit G, të aneksit të Kushtetutës, edhe miratimi i kërkesës për dalje në pension të parakohshëm nuk mund të bashkëshoqërohet me këtë ndalesë.*

Në përfundim, trupi gjykues konkludon se kërkesa e magjistratit për miratimin e pensionit të parakohshëm është një e drejtë ligjore sipas nenit 27, pikat 1 dhe 1/2 të ligjit nr. 96/2016, “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” dhe miratimi i kësaj kërkesë nga Këshilli i Lartë i Prokurorisë, nën këtë objekt, sipas nenit 64, pika 1, germa “c” e po këtij ligji, nuk mund të konsiderohet si refuzim i subjektit të rivlerësimit për të vijuar ushtrimin e detyrës

së magjistratit deri në moshën 67 vjeç dhe nuk mund të referohet/barazohet si dorëheqje nga detyra e magjistratit, në kuptim të germës “a”, të pikës 1, të nenit 64, të ligjit nr. 96/2016, që do të passillte ndërprerjen e procesit të rivlerësimit dhe zbatimin e ndalimit të parashikuar në nenin G të aneksit të Kushtetutës”.

2. Komisioneri Publik, në analizë të fakteve të sipërtrajtuara dhe shkakut ligjor të ndërprerjes së procesit të rivlerësimit për subjektin e rivlerësimit, z. Besnik Cengu, vlerëson se arsyetimi dhe përfundimi i arritur nga Komisioni në vendimin nr. 629/2023, nuk është rrjedhojë e zbatimit të drejtë të nenit “G”, të aneksit të Kushtetutës, ligjit nr. 84/2016, ligjit nr. 96/2016, si dhe jurisprudencës së Kolegjit³.

2.1 Komisioneri Publik, në referencë të jurisprudencës së Kolegjit⁴, vlerëson se mbarimi i statusit të magjistratit për shkak të daljes në pension pleqërie, parashikuar nga neni 64, pika 1, shkronja “c” e ligjit nr. 96/2016, nuk lidhet vetëm me ndalimin e ushtrimit efektivisht të detyrës në kuptim të ligjit nr. 96/2016, por, në të njëjtën kohë e në mënyrë të pashmangshme, afekton dhe procesin e rivlerësimit në zbatim të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016, duke sjellë për pasojë humbjen e statusit si subjekt rivlerësimi *ex officio* dhe ndërprerjen e procesit të rivlerësimit.

2.2 Subjekti i rivlerësimit ka gëzuar statusin e magjistratit prokuror dhe, për pasojë, të gjitha përfitimet që rrjedhin prej tij, duke fituar dhe të drejtën për të qëndruar në detyrë deri në mbushjen e moshës për të dalë në pension pleqërie 67 vjeç. Ushtrimi i kësaj të drejte shoqërohet në të njëjtën kohë me mbajtjen e statusit të magjistratit dhe me detyrimin për t’iu nënshtruar procesit të rivlerësimit. Nëse kjo e drejtë nuk ushtrohet nga subjekti i rivlerësimit, qoftë edhe për shkak të daljes në pension të parakohshëm, bazuar në zgjedhjen e tij sipas parashikimit të nenit 27 të ligjit nr. 96/2016, sjell si pasojë ligjore ndalimin sipas parashikimit të pikës 2, të nenit G, të aneksit të Kushtetutës, për t’u emëruar gjyqtar ose prokuror i çdo niveli, anëtar i Këshillit të Lartë Gjyqësor ose i Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Inspektor i Lartë i Drejtësisë ose Prokuror i Përgjithshëm për një periudhë 15-vjeçare.

2.3 Sa më sipër, Komisioneri Publik vlerëson se vendimi i Komisionit nr. 629, datë 3.3.2023, ku deklarohet i përfunduar procesi i rivlerësimit kalimtar për z. Besnik Cengu, pa një vendim përfundimtar të çështjes, duhet të ndryshojë, duke disponuar me ndërprerjen e procesit të rivlerësimit për subjektin e rivlerësimit dhe zbatimin e pasojës juridike të parashikuar nga pika 2 e nenit G, të aneksit të Kushtetutës.

II. Kërkimi i ankimit

3. Nisur nga fakti se standardi i përdorur nga Kolegji është i njëjtë për të gjitha subjektet dhe, bazuar në nenin F, pika 3 të aneksit të Kushtetutës, sipas së cilit: *Juridiksioni kushtetues nuk lejon të vihen në diskutim parimet e kushtetueshmërisë, mbi të cilat është bazuar procesi i rivlerësimit dhe si i tillë bazohet te kriteret e përcaktuara në këtë ligj;*

³ Vendimi (JR) nr. 37/2020, vendimi (JR) nr. 9/2021 dhe vendimi (JR) nr.13/2022.

⁴ Vendimi (JR) nr. 13/2022.

4. Kërkojmë që shkaqet e këtij ankimi të merren në shqyrtim nga ana e Kolegjit dhe, në zbatim të nenit 66, të ligjit nr. 84/2016, të vendosë:

- Ndryshimin e vendimit nr. 629, datë 3.3.2023, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, duke vendosur:

“1. Ndërprerjen e procesit të rivlerësimit kalimtar për subjektin e rivlerësimit, z. Besnik Cengu, me funksion prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë;

2. Në zbatim të pikës 2, të nenit G, të aneksit të Kushtetutës, ndalimin e emërimit të subjektit të rivlerësimit, z. Besnik Cengu, për t’u emëruar gjyqtar ose prokuror i çdo niveli, anëtar i Këshillit të Lartë Gjyqësor ose i Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Inspektor i Lartë i Drejtësisë ose Prokuror i Përgjithshëm për një periudhë 15-vjeçare”.

KOMISIONERI PUBLIK

Irena NINO